

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném 28. 2. 2022 v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Zelenky a soudkyň JUDr. Kateřiny Jonákové, Ph.D. a JUDr. Kateřiny Korečkové, Ph.D. odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení], narozeného 28. 1. 1958 proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové z 27. 10. 2021, č. j. 4 T 4/2018 – 2651 a rozhodl

takto:

Z podnětu podaného odvolání se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. d), f) tr. ř. zrušuje v celém rozsahu a nově se za podmínek § 259 odst. 3 písm. b) tr. ř. rozhoduje takto:

Obžalovaný

[jméno] [příjmení],

[datum narození] ve [obec], trvale bytem [adresa],

je vinen, že

1)

v měsíci září a říjnu roku 2013 na blíže nezjištěném místě na osobním notebooku HP Compaq NX 9010 vytvořil tři textové dokumenty označené v záhlaví jako "Směnka", a to v úmyslu použít takto vytvořené směnky později jako pravé, pokud konkrétně vytvořil:

- dne 18. 9. 2013 směnku vlastní, na niž v rozporu se skutečností uvedl datum vystavení 24. 5. 2006, místo vystavení v [obec], a dále závazek údajného výstavce [titul]. [jméno] [příjmení], [rodné číslo], [adresa], ke dni 20. 6. 2013 zaplatit [jméno] [příjmení], [rodné číslo], [ulice a číslo], [PSČ] [obec], za tuto směnku vlastní bez protestu částku 3 800 000 Kč,

- dne 10. 10. 2013 směnku vlastní, na niž v rozporu se skutečností uvedl datum vystavení 31. 5. 2006, místo vystavení v [obec], a dále závazek údajného výstavce [titul]. [jméno] [příjmení], [rodné číslo], [adresa], ke dni 20. 06. 2013 zaplatit [jméno] [příjmení], [rodné číslo], [ulice a číslo], [PSČ] [obec], za tuto směnku vlastní bez protestu částku 3 700 000 Kč,

- blíže nezjištěného dne směnku vlastní, na niž v rozporu se skutečností uvedl datum vystavení 15. 6. 2006, místo vystavení v [obec], a dále závazek údajného výstavce [titul]. [jméno] [příjmení], [rodné číslo], [adresa], ke dni 27. 6. 2013 zaplatit [jméno] [příjmení], [rodné číslo], [ulice a číslo], [PSČ] [obec], za tuto směnku vlastní bez protestu částku 2 400 000 Kč,

následně takto vytvořené směnky vytiskl na připravené tři prázdné listy papíru formátu A4, opatřené dole pravým podpisem (prvopisem) [titul]. [jméno] [příjmení], které obžalovaný v minulosti blíže nezjištěným způsobem získal do své dispozice, a poté blíže nezjištěného dne v prosinci roku v [obec] takto padělané směnky nabídl za podmínek uvedených níže [jméno] [příjmení], narozenému 1. 7. 1973, bytem [adresa], kterému zamlčel, že směnky jsou padělané a vydával je za pravé, [jméno] [příjmení] si na sebe směnky nechal převést a poté je po domluvě s obžalovaným uplatnil u soudu,

tedy

padělal platební prostředek v úmyslu použít jej jako pravý,

2)

blíže nezjištěného dne v prosinci roku 2013 v [obec] poté, co způsobem popsáním v bodě 1) padělal tři směnky vlastní, které budily zdání, že byly vystaveny [titul]. [jméno] [příjmení], narozeným dne 6. 5. 1968, na celkovou částku 9 900 000 Kč, takto padělané směnky nabídl za částku 4 000 000 Kč [jméno] [příjmení], narozenému dne 1. 7. 1973, bytem [adresa], přičemž jmenovanému zamlčel, že tyto směnky jsou padělané a vydával je za pravé, přičemž poté, co tuto nabídku [jméno] [příjmení] neakceptoval, snížil svůj požadavek za převod směnek na jmenovaného na částku 3 000 000 Kč, ani to však [jméno] [příjmení] neakceptoval, a proto s ním coby indosatářem uzavřel dne 23. 1. 2014 v [obec], „Dohodu o výkonu a uplatňování práv ze směnek a zápis o čestném prohlášení před podáním žaloby“, na základě níž výše uvedené padělané směnky převedl téhož dne na [jméno] [příjmení], v rámci rubopisného převodu směnek však obžalovaný na těchto padělaných směnkách nepravdivě uvedl, že k rubopisu došlo ve [obec] dne 20. 5. 2009, když zároveň [jméno] [příjmení] v domnění, že se jedná o směnky pravé, předal obžalovanému za jejich převod částku 200 000 Kč jako zálohu na předpokládané v budoucnu vymožené plnění z těchto směnek a navíc se v předmětné dohodě zavázal iniciovat podání směnečné žaloby, a to nejpozději do jednoho měsíce od převzetí cenných papírů, jakož i vyplatit obžalovanému polovinu finanční částky vymožené z těchto směnek, obžalovaný rovněž s cílem, aby nebyla odhalena skutečnost, že směnky jsou padělané, při jednání s [jméno] [příjmení] jmenovaného odrazoval od toho, aby učinil předžalobní výzvu [titul] [jméno] [příjmení] k zaplacení směnek, a nabádal jej, aby rovnou přistoupil k podání návrhu na vydání směnečného rozkazu, což [jméno] [příjmení] učinil dne 24. 1. 2014, kdy tento návrh podal Krajskému soudu v Hradci Králové, který v důsledku toho dne 28. 02. 2014 vydal pod č. j. 38 Cm 19/2014-18 směnečný platební rozkaz, jímž uložil [titul]. [jméno] [příjmení] uhradit [jméno] [příjmení] částku ve výši 9 900 000 Kč s 6% úrokem od 24. 1. 2014 do zaplacení, následným usnesením ze dne 13. 3. 2014, č. j. 38 Cm 19/2014-23, však směnečný platební rozkaz zrušil a řízení zastavil, neboť žalobce vzal žalobu zpět, jestliže shora popsáním jednáním se [jméno] [příjmení] pokusil kromě získání finančních prostředků z předmětných padělaných směnek, vylákat za převod těchto směnek na [jméno] [příjmení] na jmenovaném částku 4 000 000 Kč, k čemuž však nedošlo a [jméno] [příjmení] způsobil škodu ve výši 200 000 Kč,

tedy

dopustil se jednání, které bezprostředně směřovalo k dokonání trestného činu a jehož se dopustil v úmyslu sebe obohatit tím, že uvede někoho v omyl, a způsobit tak na cizím majetku značnou škodu, avšak k dokonání trestného činu nedošlo,

čímž spáchal

ad 1) zločin neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 alinea první trestního zákoníku,

ad 2) pokus zločin podvodu podle § 21 odst. 1, § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku,
a

odsuzuje se

podle § 234 odst. 3 a § 43 odst. 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří (3) roků a šesti (6) měsíců, pro jehož výkon se podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazuje do věznice s ostrahou.

Podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku obžalovanému ukládá trest propadnutí věci, a to notebooku šedé barvy zn. HP Compaq NX 9010, výrobní číslo CNF 4040 NC 4.

Podle § 228 odst. 1 tr. ř. je obžalovaný [jméno] [příjmení] povinen nahradit poškozenému [jméno] [příjmení], narozenému 1. 7. 1973, bytem [adresa], majetkovou škodu ve výši 191 579, 16 Kč. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. se poškozený [jméno] [příjmení] odkazuje se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 228 odst. 1 tr. ř. je obžalovaný [jméno] [příjmení] povinen nahradit poškozenému [titul]. [jméno] [příjmení], narozenému dne 06. 05. 1968, bytem [adresa], nemajetkovou škodu ve výši 300 000 Kč.

Podle § 229 odst. 1 tr. ř. se poškozený [titul]. [jméno] [příjmení], [datum narození], bytem [adresa], odkazuje se svým nárokem na náhradu majetkové škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

A.

1. Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové z 27. 10. 2021, č. j. 4 T 4/2018 – 2651 byl obžalovaný [jméno] [příjmení] uznán vinným 1) zločinem neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 alinea první, odst. 4 písm. b) trestního zákoníku a 2) zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku, ukončeným ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, kterých se podle jeho zjištění dopustil tím, že

„ 1)

v měsíci září a říjnu roku 2013 na blíže nezjištěném místě na osobním notebooku HP Compaq NX 9010 vytvořil tři textové dokumenty označené v záhlaví jako "Směnka", a to v úmyslu použít takto vytvořené směnky později jako pravé, když konkrétně vytvořil:

- dne 18. 09. 2013 směnku vlastní, na níž v rozporu se skutečností uvedl datum vystavení 24. 05. 2006, místo vystavení v [obec], a dále závazek údajného výstavce [titul]. [jméno] [příjmení], [rodné číslo], [adresa], ke dni 20. 6. 2013 zaplatit [jméno] [příjmení], [rodné číslo], [ulice a číslo], [PSČ] [obec], za tuto směnku vlastní bez protestu částku 3 800 000 Kč,

- dne 10. 10. 2013 směnku vlastní, na níž v rozporu se skutečností uvedl datum vystavení 31. 05. 2006, místo vystavení v [obec], a dále závazek údajného výstavce [titul]. [jméno] [příjmení], [rodné číslo], [adresa], ke dni 20. 06. 2013 zaplatit [jméno] [příjmení], [rodné číslo], [ulice a číslo], [PSČ] [obec], za tuto směnku vlastní bez protestu částku 3 700 000 Kč,

- blíže nezjištěného dne směnku vlastní, na níž v rozporu se skutečností uvedl datum vystavení 15. 06. 2006, místo vystavení v [obec], a dále závazek údajného výstavce [titul]. [jméno] [příjmení], [rodné číslo], [adresa], ke dni 27. 6. 2013 zaplatit [jméno] [příjmení], [rodné číslo], [ulice a číslo], [PSČ] [obec], za tuto směnku vlastní bez protestu částku 2 400 000 Kč,

následně takto vytvořené směnky vytiskl na připravené tři prázdné listy papíru formátu A4, opatřené dole pravým podpisem (prvopisem) [titul]. [jméno] [příjmení], které obžalovaný v minulosti blíže nezjištěným způsobem získal do své dispozice, a poté blíže nezjištěného dne v prosinci roku 2013 v [obec] takto padělané směnky nabídl za podmínek uvedených níže [jméno] [příjmení], narozenému dne 01. 07. 1973, bytem [adresa], kterému zamlčel, že směnky jsou padělané a vydával je za pravé, [jméno] [příjmení] si na sebe směnky nechal převést a poté je po domluvě s obžalovaným uplatnil u soudu,

2)

blíže nezjištěného dne v prosinci roku 2013 v [obec] poté, co způsobem popsáním v bodě 1 padělal tři směnky vlastní, které budily zdání, že byly vystaveny [titul]. [jméno] [příjmení], narozeným dne 06. 05. 1968, na celkovou částku 9 900 000 Kč, takto padělané směnky nabídl za částku 4 000 000 Kč [jméno] [příjmení], narozenému dne 01. 07. 1973, bytem [adresa], přičemž jmenovanému zamlčel, že tyto směnky jsou padělané a vydával je za pravé, když poté, co tuto nabídku [jméno] [příjmení] neakceptoval, snížil svůj požadavek za převod směnek na jmenovaného na částku 3 000 000 Kč, ani to však [jméno] [příjmení] neakceptoval, proto s ním coby indosatářem uzavřel dne 23. 01. 2014 v [obec], „Dohodu o výkonu a uplatňování práv ze směnek a zápis o čestném prohlášení před podáním žaloby“ na základě níž výše uvedené padělané směnky převedl téhož dne na [jméno] [příjmení], v rámci rubopisného převodu směnek však obžalovaný na těchto padělaných směnkách nepravdivě uvedl, že k rubopisu došlo ve [obec] dne 20. 05. 2009, když zároveň [jméno] [příjmení] v domnění, že se jedná o směnky pravé předal obžalovanému za jejich převod částku 200 000 Kč jako zálohu na předpokládané v budoucnu vymožené plnění z těchto směnek a navíc se v předmětné dohodě zavázal iniciovat podání směnečné žaloby, a to nejpозději do jednoho měsíce od převzetí cenných papírů, jakož i vyplatit obžalovanému polovinu finanční částky vymožené z těchto směnek, obžalovaný rovněž s cílem, aby nebyla odhalena skutečnost, že směnky jsou padělané, při jednání s [jméno] [příjmení] jmenovaného odrazoval od toho, aby učinil předžalobní výzvu [titul] [jméno] [příjmení] k zaplacení směnek, a nabádal jej, aby rovnou přistoupil k podání návrhu na vydání směnečného rozkazu, což [jméno] [příjmení] učinil dne 24. 01. 2014, kdy tento návrh podal Krajskému soudu v Hradci Králové, který v důsledku toho dne 28. 02. 2014 vydal pod sp. zn. 38 Cm 19/2014-18 směnečný platební rozkaz, jímž uložil [titul]. [jméno] [příjmení] uhradit [jméno] [příjmení] částku ve výši 9 900 000 Kč s 6% úrokem od 24. 01. 2014 do zaplacení, následným usnesením ze dne 13. 03. 2014, č. j. 38 Cm 19/2014-23, však směnečný platební rozkaz zrušil a řízení zastavil, neboť žalobce vzal žalobu zpět, když shora popsáním jednáním se [jméno] [příjmení] pokusil kromě získání finančních prostředků z předmětných padělaných směnek, vylákat za převod těchto směnek na [jméno] [příjmení] na jmenovaném částku 4 000 000 Kč, k čemuž však nedošlo a [jméno] [příjmení] způsobil škodu ve výši 200 000 Kč“.

2. Za výše uvedené trestné činy byl obžalovaný [jméno] [příjmení] podle § 234 odst. 4 a § 43 odst. 1 trestního zákoníku odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání pěti roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku byl obžalovanému dále uložen trest propadnutí věci, a to notebooku šedé barvy zn. HP Compaq NX 9010, výrobní číslo CNF 4040 NC 4. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla obžalovanému uložena povinnost nahradit poškozenému [jméno] [příjmení] majetkovou škodu ve výši 200 000 Kč a poškozenému [titul]. [jméno] [příjmení], nemajetkovou škodu ve výši 300 000 Kč. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byl poškozený [titul]. [jméno] [příjmení], odkázán s jeho nárokem na náhradu majetkové škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

B.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě stanovené v § 248 odst. 1 tr. ř. odvolání obžalovaný [jméno] [příjmení] (dále jen obžalovaný), které podle obsahu jeho odůvodnění opravný prostředek výslovně zaměřil proti výrodkům o vině a o uloženém trestu.

4. Úvodem obžalovaný v návaznosti na předchozí průběh řízení a argumentaci uvedenou v předchozích odvoláních zdůraznil, že všechny argumenty jeho obhajoby se prokázaly jako

pravdivé a vyjádřil tak překvapení nad opakovanými odsuzujícími rozsudky, pokud odůvodnění napadeného rozsudku je vnitřně rozporné, neúplné, a proto nepřezkoumatelné. Dále vyjádřil názor, že výpovědi údajně poškozených [titul]. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] jsou naprosto nedůvěryhodné, pokud prvně jmenovaný začal tvrdit, že běžně podepisoval volné papíry, až v průběhu trestního řízení a nikoliv řízení probíhajícího s ním u Okresního soudu v Hradci Králové, a navíc k tomu [jméno] [příjmení] postupoval v dané věci naprosto podivně a pravděpodobně po domluvě s [titul]. [jméno] [příjmení]. [příjmení] [jméno] [příjmení] označil za velmi neurčitou a nejasnou a zjevně ovlivněnou nedůvodným strachem, že se „do něčeho zapletl“ s tím, že výpovědi výše jmenovaných rozhodně nepotvrzují tvrzení uvedená v obžalobě.

5. Obžalovaný dále připomenul, že v průběhu hlavního líčení nebyly a doposud nejsou součástí spisu předmětné směnky, které měl údajně padělat, a proto všechna tvrzení obžaloby a samotného soudu prvního stupně jsou zjevně postaveny na „vodě“, jestliže v průběhu řízení nemohly a nebyly provedeny příslušné znalecké posudky s tím, že postup soudu, který je nezařadil do spisu, je zcela zjevně v rozporu se všemi základními zásadami vedení trestního řízení. Rovněž se ohradil vůči tvrzením, že cokoliv ničil či páčil v průběhu domovní prohlídky v jeho nemovitosti, přičemž zabavené materiály odrážely to, že skladoval spoustu pozůstatků po vedení účetní činnosti pro různé subjekty a nalezené papíry s podpisy [titul]. [jméno] [příjmení] byly pouze formuláře pro ČSSZ a VZP, které tam zůstaly ryzí náhodou a nebyly zneužitelné. Odmítl v této souvislosti závěr soudu prvního stupně, že by se dlouhodobě připravoval na páchání trestné činnosti.

6. K problematice osobní finanční situace obžalovaný uvedl, že měl pohledávky i závazky, ale jeho majetek byl celkově kladný a i zde vyjádřil překvapení nad závěry soudu prvního stupně, kterému vyčetl, že bez vážného důvodu nepředvolal svědkyni [příjmení], jejíž výslech opakovaně navrhoval. Za nesprávné označil využití jeho občanskoprávních sporů se svědkem [jméno] [příjmení]. V kontextu výše uvedeného považoval za vhodné uvést, že svůj rodinný dům zkolaudoval v roce 2008, a to ze svých finančních prostředků a prostředků, které si se svou tehdejší přítelkyní zapůjčili od finančních institucí.

7. K otázce znaleckých posudků obžalovaný uvedl, že posudek [titul]. (správně RNDr.) [jméno] [příjmení] byl vypracován na základě požadavku orgánů činných v trestním řízení a nikoliv obžalovaného, který obžalovaný i přes názor VŠCHT považuje za správný a úplný a setrval na tom, že posudek Kriminalistického ústavu, resp. [titul]. [jméno] [příjmení] je nesprávný a neúplný. Soudu prvního stupně v tomto směru vyčetl, že dále nevyhověl procesnímu návrhu na provedení nového objektivního posudku, pokud nutnost nového znaleckého posudku je neoddiskutovatelná a v případě, že tato otázka není dořešena, nemůže být obžalovaným naplněna skutková podstata obou trestných činů, za které byl nepravomocně odsouzen.

8. Co se týká výše trestu, obžalovaný se vyjádřil tak, že se primárně necítí vinen, přičemž uložený trest je opravdu naprosto nepřiměřený a nereflextuje dobu, která uplynula od doby spáchání údajných trestných činů a délku celého trestního řízení. Žádné trestné činnosti se rozhodně nevěnoval a nedopouštěl se jí - byl to prostě jen „nepořádek“.

9. Závěrem s ohledem na shora uvedené obžalovaný navrhl, aby Vrchní soud v Praze napadený rozsudek v plném rozsahu podle § 258 odst. 1 písm. a) – e) tr. ř. zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

C.

10. Vrchní soud v Praze přezkoumal z podnětu odvolání obžalovaného zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to nejen z hlediska vytýkaných vad, neboť přihlédl i k vadám, jež nebyly odvoláním vytýkány, neboť měly vliv na správnost výroků o vině a trestu, proti nimž bylo podáno odvolání. Rozsah přezkumné povinnosti Vrchního soudu v Praze byl podle § 259 odst. 4 tr. ř. limitován absencí odvolání státního zástupce podaného v neprospěch obžalovaného nejen proti tomuto, ale i proti předchozím

rozsudkům soudu prvního stupně, v důsledku čehož nebyl odvolací soud oprávněn napadený rozsudek změnit v neprospěch obžalovaného.

ca)

11. Vrchní soud v Praze předně připomíná, že přezkoumávanou trestní věcí se zabývá již potřetí poté, co nejprve k odvolání obžalovaného usnesením z 5. 9. 2019, č. j. 6 To 18/2019 – 2345 rozhodl podle § 258 odst. 1 písm. a) – c) tr. ř. o zrušení rozsudku soudu prvního stupně z 6. 12. 2018, č. j. 4 T 4/2018 – 2293 v celém rozsahu a podle § 259 odst. 1 tr. ř. o vrácení věci soudu prvního stupně. Shodně dále rozhodl o odvolání obžalovaného proti rozsudku soudu prvního stupně z 18. 11. 2019, č. j. 4 T 4/2018 – 2414 zrušujícím usnesením z 26. 3. 2020, č. j. 6 To 10/2020 – 2470.

12. V úvodní části odůvodnění prvního zrušujícího rozhodnutí Vrchní soud v Praze konstatoval, že výsledky dokazování provedeného v přípravném řízení a rovněž v řízení před soudem prvního stupně již v tomto stadiu řízení umožňovaly učinit vysoce pravděpodobnostní závěr o správnosti skutkových závěrů o vině obžalovaného popsaných v tzv. skutkové větě výroku napadeného rozsudku s tím, že míra pravděpodobnosti, že obžalovaný se dopustil jednání právně posouzeného jako zločin neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 alinea první, odst. 4 písm. b) trestního zákoníku a pokus zločinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) a § 21 odst. 1 trestního zákoníku hraničila s jistotou. Věrohodnost obhajoby obžalovaného zde sama o sobě zpochybnila zjištění týkající se jeho odsouzení k trestu odnětí svobody v trvání dvou let a šesti měsíců, jehož výkon mu byl podmíněně odložen na zkušební dobu čtyř let za současného omezení spočívajícího v povinnosti během zkušební doby uhradit škodu způsobenou trestnou činností, za obohacovací trestnou činnost majetkové povahy spáchanou takřka totožným způsobem v trestní věci Krajského soudu v Hradci vedené pod sp. zn. 7 T 13/2009, ale rovněž způsob vedení postupně se měnící obhajoby v nyní přezkoumávané trestní věci. Dále ke způsobu v zásadě osamocené obhajoby obžalovaného, kupříkladu charakterizované vedle odmítání obsahu usvědčujících důkazů uváděním skutečností, které jsou objektivně složitě ověřitelné (viz význam úmrtí [jméno] [příjmení], [datum narození]), považoval Vrchní soud v Praze, aniž by zcela excesivní postup obžalovaného z 20. 9. 2017 ve srovnání s jinými obdobnými trestními věcmi jinak přeceňoval, za potřebné v souvislosti s hodnocením jeho hodnověrnosti vyzdvihnout, že při domovní prohlídce nepozorovaně vnikl do objektu rodinného domu ve [adresa], kde pátil na WC blíže nespecifikované listiny do okamžiku, než mu v tom bylo zabráněno policisty.

13. Vrchní soud v Praze, který jinak v zásadě přisvědčil skutkovým závěrům soudu prvního stupně týkajícím se otázky viny obžalovaného, dále upozornil na závažnou procesní vadu v souvislosti s přečtením protokolu o výpovědi svědka [jméno] [příjmení] z přípravného řízení v hlavním líčení podle § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř. Správnosti příslušných skutkových závěrů soudu prvního stupně o vině obžalovaného zcela konkrétně nasvědčovaly nejen usvědčující výpovědi poškozených [titul]. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení], ale rovněž i další důkazy včetně svědeckých výpovědí, u kterých řada svědků neměla pádný důvod vypovídat v neprospěch obžalovaného, jejichž obsah v zásadě přiléhavě specifikoval soud prvního stupně v odůvodnění napadeného rozsudku. S přihlédnutím k charakteristikám jednotlivých částí obhajoby obžalovaného postačovalo z odůvodnění napadeného rozsudku přímo ve vztahu k problematice padělání smének obžalovaným kupříkladu připomenout vedle usvědčující výpovědi svědka [jméno] [příjmení] obsah výpovědi svědka [jméno] [příjmení] z přípravného řízení a zvukový záznam rozhovoru obou svědků s obžalovaným z 18. 4. 2014, při kterém se jim k padělání smének přiznal. Závěr o pravdivosti výpovědí těchto svědků nepřímo potvrzovalo také zjištění, že v notebooku zn. HP Compaq NX 9010 zajištěném při domovní prohlídce v bydlíšti obžalovaného byly nalezeny rovněž soubory obsahující vyobrazení smének údajně potvrzujících závazky poškozeného [titul]. [jméno] [příjmení] vůči [jméno] [příjmení], u nichž obžalovaný tvrdil, že soubory vytvořil svědek [jméno] [příjmení], který jeho tvrzení coby nepravdivé opakovaně vyloučil. Obdobně vzbuzovala zásadní pochybnosti

o své pravdivosti obhajoba obžalovaného, z jakých prostředků měl zapůjčit peněžní prostředky poškozenému [titul]. [jméno] [příjmení] (ale i dříve zemřelému [jméno] [příjmení]), jakož i související tvrzení o vlastních dobrých majetkových poměrech zejména v letech 2005 – 2006, účasti zemřelého [jméno] [příjmení] na poskytnutí půjčky poškozenému [titul]. [jméno] [příjmení], společném obchodování se starožitnostmi a o zapůjčení částky 5 000 000 Kč od svědka [jméno] [příjmení] prostřednictvím Nobody, s. r. o. V jednotlivostech zde závěr soudu prvního stupně odmítající obhajobu obžalovaného nacházel opodstatněně oporu ve výpovědích těch svědků, kteří vyloučili obžalovaným tvrzenou výdělečnou spolupráci s [jméno] [příjmení] a zapůjčení peněžní částky, a to nejen příbuzných [jméno] [příjmení] [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení], ale také [jméno] [příjmení], který ani potencionálně neměl důvod vypovídat v neprospěch obžalovaného. U údajného zapůjčení částky 5 000 000 Kč, které ve skutečnosti nemuselo vůbec souviset s údajným zapůjčením peněz poškozenému [titul]. [jméno] [příjmení], ale s dostavbou rodinného domu, při vědomí obsahu výpovědi svědků [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení], známých obžalovaného, jeho existenci zpochybnila svědkyně [jméno] [příjmení], která také neměla důvod vypovídat v neprospěch obžalovaného. Konečně tvrzení obžalovaného o vlastních dobrých majetkových poměrech v rozhodném období odůvodňujících reálnou možnost vysokých výdajů z disponibilních zdrojů takřka vyloučila zjištění o absenci tehdejších potřebných výdělků a současně o vysokých peněžních závazcích obžalovaného na podkladě vyloučeného tvrzení o úspěšném podnikání se starožitnostmi, o významném zadlužení souvisejícím kupříkladu s výstavbou rodinného domu podle výpovědi svědků [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] a zapůjčením peněz od [jméno] [příjmení] (viz rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové z 31. 1. 2011, č. j. 7 T 13/2009 – 645 ve znění rozsudku Vrchního soudu v Praze z 11. 5. 2011, č. j. 9 To 24/2011 – 692). Na druhé straně Vrchní soud v Praze přisvědčil odvolací námitce obžalovaného, jestliže vyčetl soudu prvního stupně, pokud v hlavním líčení přečetl podle § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř. protokol o dřívější výpovědi svědka [jméno] [příjmení] z přípravného řízení, neboť se totiž jednalo o podstatnou vadu řízení předcházejícího vyhlášení napadeného rozsudku spočívající v porušení zásad ústnosti a bezprostřednosti jednání před soudy podle § 2 odst. 11, odst. 12 tr. ř., které odůvodňují zrušující rozhodnutí podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř.

14. Vrchní soud v Praze k problematice namítané neúplnosti důkazního řízení s přihlédnutím k obhajobě obžalovaného zcela nevyloučil potřebu osobního výslechu svědka [jméno] [příjmení] v hlavním líčení a především se v podstatě věcně ztotožnil s požadavkem obžalovaného na doplnění důkazního řízení za účelem přezkoumání správnosti opačných odborných závěrů z oboru kriminalistika, technické zkoumání listin Kriminalistického ústavu Policie České republiky (znaleckého ústavu přibraného podle § 110 odst. 1 tr. ř.) na jedné straně a RNDr. [jméno] [příjmení] (přibraného obhajobou obžalovaného podle § 110a tr. ř.) podpořeného závěry znalce [jméno] [příjmení], CSc., jež se týkaly otázky, zda texty smének byly vytištěny na listy papírů, kde se již nacházely podpisy poškozeného, anebo v opačném pořadí, a zda byla vhodná pro toto zkoumání metoda Ramanovy spektroskopie při využití přístrojového vybavení znalcem [příjmení] [jméno] [příjmení]. V tomto směru senát odvolacího soudu při respektování převažujícího apelačního principu řízení o odvolání zvažoval doplnění dokazování ve veřejném zasedání za podmínek § 263 odst. 6, odst. 7 tr. ř., pokud požádal Vysokou školu chemicko – technologickou v [obec], Fakultu chemicko – inženýrskou o stanovisko k odbornému zaměření znaleckého ústavu pro případné vypracování revizního posudku ústavu podle § 110 odst. 1 tr. ř., ze kterého ovšem plyne, že vysoká škola sice není s přihlédnutím ke svému odbornému zaměření způsobilá přezkoumat výše zmíněné znalecké posudky, ale případně by byla schopna posoudit technické možnosti použitého [ulice] spektrometru.

15. V návaznosti na znění § 264 odst. 1 tr. ř. bylo povinností soudu prvního stupně napravit zjištěnou vadu řízení postupem vedoucím k osobnímu výslechu svědka [jméno] [příjmení], podle vývoje důkazní situace vyslechnout dále svědka [jméno] [příjmení] a opatřit odbornou expertizu za účelem náležitého objasnění otázky, zda texty smének byly vytištěny na listy papírů, kde se již

nacházely podpisy poškozeného, anebo v opačném pořadí, a zda je vhodná pro toto zkoumání metoda Ramanovy spektroskopie při využití přístrojového vybavení znalcem [příjmení] [jméno] [příjmení], přičemž v jednotlivostech považoval zde Vrchní soud v Praze za vhodné předně opatřit znalecký posudek zřejmě od znaleckého ústavu – [obec] školy chemicko – technologické v [obec], Fakulty chemicko – inženýrské ke vhodnosti metody Ramanovy spektroskopie zvolené znalcem [příjmení] [jméno] [příjmení] v přezkoumávané trestní věci včetně posouzení odborných výhrad vůči jejímu použití zpracovatelkou posudku Kriminalistického ústavu Policie České republiky [jméno] [příjmení] s tím, že zpracovatele nového znaleckého posudku bylo nutno osobně vyslechnout v hlavním líčení (zřejmě za účasti znalců podílejících se na vypracování původních znaleckých posudků). Zjevně výhradně za situace, že by v tomto směru byla potvrzena správnost užití metody užitá znalcem [příjmení] [jméno] [příjmení], přicházela v úvahu potřeba vypracování nového revizního znaleckého posudku k objasnění otázky, zda texty smének byly vytištěny na listy papírů, kde se již nacházely podpisy poškozeného, anebo v opačném pořadí. Vrchní soud v Praze, který výslovně upozornil soud prvního stupně, že je podle § 264 odst. 1 tr. ř. vázán pokyny odvolacího soudu k provedení úkonů a doplnění dokazování, tomuto připomněl, že mu nic nebrání v případě potřeby v souladu se zásadou materiální pravdy podle § 2 odst. 5 tr. ř. provést i důkazy další.

16. V druhém zrušujícím rozhodnutí Vrchní soud v Praze úvodem konstatoval, že soud prvního stupně v novém řízení postupoval v souladu s pokyny odvolacího soudu obsaženými ve zrušujícím rozhodnutí z 5. 9. 2019, č. j. 6 To 18/2019 – 2345 potud, jestliže v hlavním líčení konaném 18. 11. 2019 procesně bezchybným způsobem osobně vyslechl svědka [jméno] [příjmení] a pokud s přihlédnutím k neschopnosti svědka vzpomenout si na podrobnosti skutkového děje v důsledku delšího časového odstupu a pooperačního zdravotního stavu správně podle § 211 odst. 3 písm. a) tr. ř. byl přečten protokol o dřívější svědecké výpovědi z přípravného řízení s tím, že svědek poté potvrdil pravdivost dřívější výpovědi. Dále považuje Vrchní soud v Praze za potřebné zdůraznit, že neprovedení osobního výslechu svědka [jméno] [příjmení] soudem prvního stupně samo o sobě nebylo v tomto stadiu řízení důvodem pro rozhodnutí odvolacího soudu o zrušení napadeného rozsudku a o vrácení věci soudu prvního stupně, neboť osobní výslech jmenovaného lze případně provést také v rámci řízení o odvolání při doplnění dokazování ve veřejném zasedání podle § 263 odst. 6 tr. ř.

17. Na druhé straně však soudu prvního stupně na podkladě detailních vysvětlení vyčetl, že v příkrém rozporu s povinností zakotvenou v ustanovení § 264 odst. 1 tr. ř. neprovedl doplnění dokazování nařízené a podrobně specifikované odvolacím soudem ve zrušujícím rozhodnutí z 5. 9. 2019, č. j. 6 To 18/2019 – 2345 za účelem přezkoumání správnosti opačných odborných závěrů z oboru kriminalistika, technické zkoumání listin Kriminalistického ústavu Policie České republiky (znaleckého ústavu přibraného podle § 110 odst. 1 tr. ř.) na jedné straně a RNDr. [jméno] [příjmení] (přibraného obhajobou obžalovaného podle § 110a tr. ř.) podpořeného závěry znalce [jméno] [příjmení], CSc., jež se týkaly otázky, zda texty smének byly vytištěny na listy papírů, kde se již nacházely podpisy poškozeného, anebo v opačném pořadí, a zda byla vhodná pro toto zkoumání metoda Ramanovy spektroskopie při využití přístrojového vybavení znalcem [příjmení] [jméno] [příjmení]. Povinnost zde doplnit dokazování vysvětlil Vrchní soud v Praze zásadním významem otázky, kterou je pravost smének a dalších souvisejících dokladů, jakož i zvolená metoda odborného zkoumání listin, a to přes důkazní situaci nasvědčující pachatelství obžalovaného. Vrchní soud v Praze byl proto nucen na základě výše uvedeného zdůraznit, že soud prvního stupně zde ignoroval skutečný smysl pokynů odvolacího soudu k doplnění dokazování, jestliže oproti nim své přinejmenším předčasné skutkové závěry opřel o obsah zjevně předběžného, neúplného a blíže nevysvětleného sdělení znaleckého ústavu, z jehož obsahu navíc plynou informace, které právě u otázky vhodnosti metody Ramanovy spektroskopie zvolené pro znalecké zkoumání znalcem [příjmení] [jméno] [příjmení] a způsobu její aplikace vyžadují potřebu nejen opatření odvolacím soudem nařízeného posudku znaleckého ústavu – [obec] školy chemicko-technologické v [obec],

Fakulty chemicko – inženýrské (dále jen znalecký ústav), ale rovněž provedení dalších důkazů, a to včetně dříve naznačených ve zrušujícím rozhodnutí z 5. 9. 2019, č. j. 6 To 18/2019 – 2345.

18. Nad rámec dále rozvedených výhrad se soud prvního stupně mýlil, že by se znalecký ústav zabýval vhodností metody zkoumání zvolenou zpracovateli posudku Kriministického ústavu, pokud dospěl k závěru o vhodnosti i této metody. Dále se vši pravděpodobností v souvislosti s tím, že znalecký ústav (pozn. oprávněně) nepovažoval žádost soudu prvního stupně o sdělení z 11. 10. 2019 za žádost o odbornou expertízu, sdělení neobsahovalo jakékoli vysvětlení následujících závěrů. Jednalo se úvodem o a) obecný závěr stran vhodnosti a podmínek použití Ramanovy spektroskopie spočívající v tom, že nepatří mezi metody rutinně používané pro zkoumání v oblasti grafické diagnostiky, ale za předpokladu jejího užití obvyklými a standardními postupy, včetně dostatečné erudice obsluhy je však jedním ze způsobů, kterými lze danou problematiku posuzovat. Zároveň nelze vyloučit pro zodpovězení otázky vhodnosti a způsobu aplikace Ramanovy spektroskopie znalcem [příjmení] [jméno] [příjmení] navazující závěr sdělení znaleckého ústavu, že b) z předloženého posudku zpracovaného tímto znalcem nejsou zřetelné a jednoznačně uvedeny dostatečně podrobné údaje k provedení požadovaného posouzení, pokud znalec například uvádí použití dvou typů přístrojů (Foram 685 a Foram 685-2), přičemž není zřejmé, jaká je role výsledků získaných přístrojem Foram 685 na závěrech posudku. Dále z parametrů spektrálních měření znalec uvádí, a to pouze v části prezentace spekter, toliko použitý integrační čas a počet průměrovaných záznamů, ale současně však v posudku chybí další údaje, například o nastavení přístroje/ů, podmínkách analýz (včetně podrobné dokumentace analyzovaných míst zkoumaných listin tak, aby bylo možno posoudit všechny vlivy postižené ve spektrech), zpracování a úpravě spektrálních dat, škále stupnice osy Y v Ramanových spektrech. V případě infračervené absorpční metody chybí veškeré údaje (použitá instrumentace, nastavení přístroje, podmínky analýz a případné ověření věrohodnosti výsledků vzhledem k použité spektrální knihovně, naměřená spektra a jejich interpretace). Z výše uvedených důvodů vhodnost přístrojového vybavení v rukou uvedeného znalce, které použil pro posouzení věci, není znalecký ústav schopen věrohodně a komplexně posoudit.

19. Povinností soudu prvního stupně proto i nadále bylo opatřit posudek znaleckého ústavu v plném souladu se závazným pokynem Vrchního soudu v Praze z 5. 9. 2019, č. j. 6 To 18/2019 – 2345, přičemž s přihlédnutím k závěrům znaleckého ústavu ze sdělení z 24. 11. 2019 řazeným v předchozím odstavci pod body a) a b) se za účelem jeho přípravy a vypracování jevílo nezbytným osobní výslech znalce [příjmení] [jméno] [příjmení] (i mimo hlavní líčení) provedený za osobní účasti zpracovatelů posudku znaleckého ústavu, jehož obsahem bude především vysvětlení nejasností týkajících se způsobu použití metody Ramanovy spektroskopie popsáno ve sdělení znaleckého ústavu z 24. 11. 2019 tímto znalcem, jak má na mysli ustanovení § 109 věta první tr. ř. Nebyla dále aktuálně vyloučena potřeba předložení chybějících údajů podle sdělení znaleckého ústavu znalcem [příjmení] [jméno] [příjmení], kontroly funkčnosti použitých přístrojů nebo v případě pochybností o způsobu aplikace Ramanovy spektroskopie znalcem [příjmení] [jméno] [příjmení] dokonce opakováním odborného zkoumání předmětných listin i za účasti zpracovatelů posudku znaleckého ústavu. Poté bylo na soudu prvního stupně, aby zpracovatele nového posudku znaleckého ústavu osobně vyslechnul v hlavním líčení s tím, že s ohledem na vývoj důkazní situace výsledky přicházelo v úvahu provést za účasti znalců podílejících se na vypracování původních znaleckých posudků, u nichž rovněž vyvstává možnost potřeby osobního výslechu v hlavním líčení. Závěrem k novému důkaznímu řízení Vrchní soud v Praze připomenul z předchozího zrušujícího rozhodnutí, že teprve za situace, že by v tomto směru byla potvrzena vhodnost a správnost užití metody znalcem [příjmení] [jméno] [příjmení], by přicházela v úvahu potřeba vypracování nového revizního znaleckého posudku k objasnění otázky, zda texty smének byly vytištěny na listy papírů, kde se již nacházely podpisy poškozeného, anebo v opačném pořadí.

20. Závěrem Vrchní soud v Praze opět a důrazně upozornil, že soud prvního stupně je podle § 264 odst. 1 tr. ř. vázán shora specifikovanými pokyny odvolacího soudu k provedení úkonů a doplnění dokazování, ale nic mu nebrání v případě potřeby v souladu se zásadou materiální pravdy podle § 2 odst. 5 tr. ř. provést i důkazy další.

cb)

21. V novém řízení soud prvního stupně postupoval podle § 264 odst. 1 tr. ř. v souladu s pokyny odvolacího soudu k doplnění důkazního řízení, jestliže předně po provedení podrobných výslechů znalců [příjmení] [jméno] [příjmení] a [titul]. [jméno] [příjmení] v hlavním líčení konaném 13. 11. 2020, při kterém dále oba znalci obdobně jako státní zástupce předložili listiny obsahově související s problematikou technického zkoumání listin, opatřil posudek ústavu – Znaleckého ústavu: [obec] školy chemicko – technologické, Fakulty chemicko – inženýrské. Poté v hlavním líčení konaném 27. 10. 2021 soud prvního stupně dokončil dokazování především osobními výslechy zpracovatelů posudku ústavu [titul]. [jméno] [příjmení], Ph.D. a [titul]. [jméno] [příjmení], Ph.D. Soud prvního stupně si tak podle stanoviska Vrchního soudu v Praze na podkladě procesně bezchybného postupu v novém řízení doplněním dokazování vytvořil v souladu se zásadou zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností (tj. materiální pravdy) podle § 2 odst. 5 tr. ř. důkazní platformu potřebnou pro věcně správné a spravedlivé rozhodnutí o vině obžalovaného.

22. Proto také v reakci na související odvolací námítky dospěl odvolací soud k závěru o nadbytečnosti požadavku obžalovaného na doplnění dokazování, k čemuž úvodem zde považuje za potřebné upozornit, že i při důsledném respektování zásady vymezené v § 2 odst. 5 tr. ř. nebylo povinností soudu prvního stupně provést v hlavním líčení všechny důkazy navržené stranami trestního řízení, ale pouze ty, které jsou potřebné ke zjištění skutkového stavu věci popsaného v tzv. skutkové větě výroku napadeného rozsudku o vině obžalovaného, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

23. V jednotlivostech předně Vrchní soud v Praze odmítá účelové tvrzení obžalovaného stran údajného zásadního významu toho, že v trestním spisu se nenacházejí originály tří posuzovaných listin označených v záhlaví jako směnka, které patrně již neexistují, z čehož dovozuje, že bez nich je vyloučeno rozhodnout, zda se u obsahu listin jedná o padělky. Obžalovaný totiž v rámci své argumentace zcela pominul, že jak zpracovatelka posudku Kriminalistického ústavu Policie České republiky [titul]. [jméno] [příjmení], tak i znalec [příjmení] [jméno] [příjmení], při vyhotovení odborných posudků disponovali originály listin, které podrobili podrobnému zkoumání, což je ostatně patrné z obsahu posudků a kupříkladu z protokolu o předání a převzetí listin, podle kterého byly originály smének 8. 2. 2017 vráceny z trestního spisu Okresního soudu v Hradci Králové sp. zn. 5 T 141/2015 do spisu Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 38 C 19/2014 (č. l. 441 spisu Okresního soudu v Hradci Králové sp. zn. 5 T 141/2015). Problematické hodnocení odůvodnění požadavku obžalovaného na vypracování nového revizního znaleckého posudku věnuje Vrchní soud v Praze pozornost v následující části odůvodnění tohoto rozhodnutí řazené pod bodem cc).

24. Dále dospěl Vrchní soud v Praze k závěru o nadbytečnosti osobního výslechu paní [jméno] [příjmení] k problematice majetkových poměrů obžalovaného v rozhodném období a případné účasti zemřelého [jméno] [příjmení] na poskytnutí půjčky poškozenému [titul]. [jméno] [příjmení] a společném podnikání zemřelého s obžalovaným, k čemuž zdůrazňuje zejména tu okolnost, že pravdivost tvrzení obžalovaného již v předchozím stadiu řízení vyloučili nejen příbuzní [jméno] [příjmení] [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení], ale také [jméno] [příjmení], který ani potencionálně neměl důvod vypovídat v neprospěch obžalovaného. Jak již bylo zde dále konstatováno ve zrušujícím rozhodnutí odvolacího soudu z 5. 9. 2019, č. j. 6 To 18/2019 – 2345, tvrzení obžalovaného o vlastních dobrých majetkových poměrech v rozhodném období odůvodňujících reálnou možnost vysokých výdajů z disponibilních zdrojů takřka vylučovala zjištění o absenci tehdejších potřebných výdělků a současně o vysokých peněžních závazcích obžalovaného na podkladě vyvráceného tvrzení o úspěšném podnikání se starožitnostmi, o významném zadlužení

souvisejícím kupříkladu s výstavbou rodinného domu podle výpovědi svědků [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] a zapůjčením peněz od [jméno] [příjmení] (viz rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové z 31. 1. 2011, č. j. 7 T 13/2009 – 645 ve znění rozsudku Vrchního soudu v Praze z 11. 5. 2011, č. j. 9 To 24/2011 – 692).

cc)

25. Vrchní soud v Praze se při přezkoumávání výroku o vině obžalovaného s jedinou výjimkou ztotožnil s rozhodujícími skutkovými zjištěními soudu prvního stupně, pokud se v tomto směru však jedná o skutečnosti, jejichž prokázání by zjevně vedlo ke zhoršení postavení obžalovaného, což je s ohledem na absenci odvolání podaného státním zástupcem v neprospěch obžalovaného vyloučeno s přihlédnutím k povinnosti respektovat princip zákazu reformationis in peius podle § 259 odst. 4 tr. ř. Vrchní soud v Praze zde má na mysli konkrétní podezření, že podvodným jednáním popsáním v bodě 2) výroku o vině napadeného rozsudku, kterým uváděl obžalovaný v omyl poškozeného [jméno] [příjmení], nehrozila vzniknout pouze škoda ve výši 4 000 000 Kč jmenovanému, ale v případě úspěšného návrhu poškozeného [jméno] [příjmení] na vydání směnečného platebního rozkazu z 24. 1. 2014 ve věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 38 Cm 19/2014 hrozila vzniknout další škoda až ve výši 9 900 000 Kč s příslušenstvím poškozenému [titul]. [jméno] [příjmení]. V tomto směru je zapotřebí předně připomenout, že 28. 2. 2014 Krajský soud v Hradci Králové vydal směnečný platební rozkaz, kterým uložil [titul]. [jméno] [příjmení] uhradit [jméno] [příjmení] částku ve výši 9 900 000 Kč s 6% úrokem od 24. 1. 2014 do zaplacení, přestože vydání směnečného platebního rozkazu bylo podmíněno podle § 175 odst. 1 o. s. ř. absencí pochyb soudu o pravosti prvopisu směnek, čímž již hrozila vzniknout [titul]. [jméno] [příjmení] škoda na majetku v této výši, přičemž pozdějším usnesením z 13. 3. 2014, č. j. 38 Cm 19/2014-23 byl směnečný platební rozkaz zrušen a řízení zastaveno, ovšem výhradně vzhledem ke zpětvzetí návrhu žalobcem. Pouze hypoteticky se v tomto směru lze vyjádřit k úspěšnosti případných námitek poškozeného [titul]. [jméno] [příjmení] podaných proti směnečnému platebnímu rozkazu, a to nejen s ohledem na zjištění, že se na listinách nacházely pravé podpisy poškozeného, ale kupříkladu také s ohledem na zjištění, že poškozený byl v souvislosti s trestním oznámením podaným 19. 3. 2014 na obžalovaného a [jméno] [příjmení], které podal právě pro podezření ze spáchání trestného činu podvodu za užití padělaných směnek, tj. jednání, jímž byl obžalovaný uznán vinným napadeným rozsudkem, dlouhodobě trestně stíhán, a to až do nabytí právní moci rozsudku Okresního soudu v Hradci Králové z 8. 2. 2017, č. j. 5 T 141/2015 – 425 podle § 226 písm. b) tr. ř., o zproštění obžaloby.

26. Vrchní soud v Praze dále za důkazní situace, na podkladě které ostatní zjištění týkající se jednání obžalovaného zůstávají nespornými, ve shodě se skutkovými závěry soudu prvního stupně neuvěřil stěžejní části obhajoby obžalovaného spočívající v tvrzení, že u směnek se nejednalo o padělky a že v souladu s jejich obsahem peněžní prostředky poškozenému [titul]. [jméno] [příjmení] zapůjčil. Připomíná opakovaně v tomto směru úvodem ve vší stručnosti související argumentaci uvedenou v odůvodnění napadeného rozsudku a v neposlední řadě v odůvodněných zrušujících rozhodnutích odvolacího soudu z 5. 9. 2019, č. j. 6 To 18/2019 - 2345 a z 26. 3. 2020, č. j. 6 To 10/2020 – 2470, ze které plyne kumulace prokázaných zjištění v zásadě vyvracejících pravdivost obhajoby obžalovaného, a to předně týkajících se osobnostních charakteristik obžalovaného a způsobu vedení jeho obhajoby, pokud byl rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové z 31. 1. 2011, č. j. 7 T 13/2009 – 645 ve znění rozsudku Vrchního soudu v Praze z 11. 5. 2011, č. j. 9 To 24/2011 – 692 uznán vinným trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zák., účinného do 31. 12. 2009, kterého se dopustil v listopadu a prosinci 2006 ke škodě poškozeného [jméno] [příjmení], jestliže na něm podvodně vylákal celkem 1 929 000 Kč s tím, že jako zajištění použil směnky. Ke způsobu v zásadě osamoceně obhajoby obžalovaného bylo uvedeno, že pro ni je kupříkladu charakteristické vedle odmítání obsahu usvědčujících důkazů uvádění skutečností, které jsou objektivně složitě ověřitelné (viz význam úmrtí [jméno] [příjmení], [datum narození]) s tím, že, aniž by byl zcela excesivní postup obžalovaného z 20. 9. 2017 ve

srovnání s jinými obdobnými trestními věcmi jinak přeceňován, bylo potřebné při hodnocení jeho hodnověrnosti vyzdvihnout, že při domovní prohlídce nepozorovaně vnikl do objektu rodinného domu ve [adresa], kde pátil na WC blíže nespecifikované listiny do okamžiku, než mu v tom bylo zabráněno policisty.

27. Dále především obžalovaného usvědčují výpovědi poškozených [titul]. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení], jejichž pravdivost podporují výpovědi svědka [jméno] [příjmení] a zvukový záznam rozhovoru obou posledně uvedených svědků s obžalovaným z 18. 4. 2014, při němž se jim k padělání smének přiznal, přičemž závěr o pravdivosti výpovědi zmíněných svědků nepřímo potvrzuje také zjištění, že v notebooku zn. HP Compaq NX 9010 zajištěném při domovní prohlídce v bydlišti obžalovaného byly nalezeny rovněž soubory obsahující vyobrazení smének údajně potvrzujících závazky poškozeného [titul]. [jméno] [příjmení] vůči [jméno] [příjmení], u nichž obžalovaný tvrdil, že soubory vytvořil svědek [jméno] [příjmení], který jeho tvrzení coby nepravdivé opakovaně vyloučil. Konečně v tomto směru vzbudila zásadní pochybnosti o své pravdivosti obhajoba obžalovaného, z jakých prostředků měl zapůjčit peněžní prostředky poškozenému [titul]. [jméno] [příjmení] (ale i dříve zemřelému [jméno] [příjmení]), jakož i související tvrzení o vlastních dobrých majetkových poměrech zejména v letech 2005 – 2006, účasti zemřelého [jméno] [příjmení] na poskytnutí půjčky poškozenému [titul]. [jméno] [příjmení], společném obchodování se starožitnostmi a o zapůjčení částky 5 000 000 Kč od svědka [právníká osoba], Nobody, pokud zde závěr soudu prvního stupně odmítající obhajobu obžalovaného nalezl opodstatněnou oporu ve výpovědích těch svědků, kteří vyloučili obžalovaným tvrzenou výdělečnou spolupráci s [jméno] [příjmení] a zapůjčení peněžní částky, a to nejen příbuzných [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení], ale také [jméno] [příjmení], který ani potencionálně neměl důvod vypovídat v neprospěch obžalovaného. U údajného zapůjčení částky 5 000 000 Kč, které ve skutečnosti nemuselo vůbec souviset s údajným zapůjčením peněz poškozenému [titul]. [jméno] [příjmení], ale s dostavbou rodinného domu, při vědomí obsahu výpovědí svědků [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení], známých obžalovaného, jeho existenci zpochybnila svědkyně [jméno] [příjmení], která rovněž neměla důvod vypovídat v neprospěch obžalovaného. Tvrzení obžalovaného o vlastních dobrých majetkových poměrech v rozhodném období odůvodňujících reálnou možnost vysokých výdajů z disponibilních zdrojů takřka vyloučila zjištění o absenci tehdejších potřebných výdělků a současně o vysokých peněžních závazcích obžalovaného na podkladě vyloučeného tvrzení o úspěšném podnikání se starožitnostmi, o významném zadlužení souvisejícím kupříkladu s výstavbou rodinného domu podle výpovědi svědků [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] a zapůjčením peněz od [jméno] [příjmení] (viz rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové z 31. 1. 2011, č. j. 7 T 13/2009 – 645 ve znění rozsudku Vrchního soudu v Praze z 11. 5. 2011, č. j. 9 To 24/2011 – 692).

28. Ve shodě se soudem prvního stupně dospěl Vrchní soud v Praze k závěru, že je vyloučeno opřít závěry o tvrzené nevině obžalovaného o znalecký posudek znalce [příjmení] [jméno] [příjmení]. Zejména je zde zapotřebí zdůraznit ze závěrů nově opatřeného posudku ústavu - Znaleckého ústavu: [obec] školy chemicko – technologické, Fakulty chemicko – inženýrské, podrobně vysvětlených v nález, posudku a odůvodnění písemného posudku a v osobních výsleších zpracovatelů posudku ústavu [titul]. [jméno] [příjmení], Ph.D. a [titul]. [jméno] [příjmení], Ph.D., že posudek znalce [příjmení] [jméno] [příjmení] nesplňuje základní požadavky kladené na znalecký posudek, zejména přesvědčivost, přezkoumatelnost, věrohodnost, objektivnost a úplnost informací s tím, že se nejedná pouze o vady formální, ale o takové, které mohou zásadním způsobem ovlivnit další průběh soudního řízení. V obecné rovině bylo konstatováno, že metodika založená na Ramanově spektroskopii sice nepatří mezi rutinně používané metody pro zkoumání v oblasti grafické diagnostiky, ale je jedním ze způsobů, kterými lze danou problematiku posuzovat. Zpracovatelé posudku ústavu však byli nuceni konstatovat, že tato metodika, tak jak byla aplikována a vyhodnocena, včetně přihlédnutí k přístrojovému vybavení RNDr. [jméno] [příjmení], není vhodná pro objasnění otázky, zda byly texty smének vytištěny na listu papíru, kde se již

nacházely podpisy poškozeného, nebo zda tomu bylo obráceně. Nadto ze sdělení zdejších i zahraničních odborných pracovišť zabývajících se metodikou stanovení pořadí ručního záznamu a elektrografického tisku předloženého u hlavního líčení konaného 13. 11. 2020 znalkyní [titul]. [jméno] [příjmení], reagujících na transparentně a věcně zaměřené dotazy znalkyně nejenže byla zjištěna vhodnost a obvyklost jí aplikované metodiky odborného zkoumání, ale možná nevhodnost metodiky RNDr. [jméno] [příjmení] kupříkladu pro absenci věrohodných výsledků, nedostatečného zvětšení vzorků apod., respektive nedostatečného přístrojového vybavení znalce.

cd)

29. V souladu s výsledky provedeného dokazování a zákonem byl proto obžalovaný napadeným rozsudkem uznán vinným zločinem neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 alinea první trestního zákoníku (ad 1.) a pokusem zločinu podvodu podle § 21 odst. 1, § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku (ad 2.), jestliže jediného pochybení se nevyvaroval při hmotněprávním posouzení jednání obžalovaného u trestného činu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku, pokud zde dospěl k závěru o naplnění zákonných znaků tzv. kvalifikované skutkové podstaty vymezené v § 234 odst. 4 písm. b) trestního zákoníku spočívající ve spáchání činu ve značném rozsahu.

30. Vrchní soud v Praze zde při posouzení zákonného znaku ve značném rozsahu vycházel především ze souvisejícího výstižného rozhodnutí velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu z 24. 5. 2017, sp. zn. 15 Tdo 1491/2016, publikovaného pod R. č. 1/2018 Sb. r. tr., zevrubně se zabývajících kritérií pro stanovení značného, respektive velkého rozsahu jednání pachatele právně kvalifikovaného jako trestný čin neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 alinea 1 trestního zákoníku. Ačkoliv rozhodnutí se primárně týká jednání spočívajícího v použití zařízení sloužícího ke sběru, uchování a přenosu dat z platebních karet (tzv. skimmovacího zařízení), je v samotném rozhodnutí konstatováno, že závěry týkající se značného nebo velkého rozsahu spáchaného trestného činu se přiměřeně uplatní též u dalších alternativ trestného činu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 1, odst. 2 a odst. 3 trestního zákoníku.

31. Základním kritériem pro stanovení rozsahu činu je sice počet padělaných nebo pozměněných platebních prostředků, čímž ale není charakteristika pojmů značný rozsah či velký rozsah vyčerpána s tím, že mezi další kritéria, která se věcně netýkají pouze problematiky trestné činnosti páchané za užití skimmovacího zařízení, se řadí s přihlédnutím ke stadiu trestného činu ve formě přípravy, pokusu a dokonání trestného činu, popřípadě i k tomu, zda byl spáchán ve formě pokračování ve smyslu § 116 trestního zákoníku, počet použití padělaných nebo pozměněných platebních prostředků, škoda způsobená na cizím majetku jejich použitím, doba trvání padělání a pozměňování platebních prostředků a jejich následného využívání (včetně přípravné fáze) a skutečnost, zda byla trestná činnost ukončena z vlastního rozhodnutí pachatele nebo až zásahem orgánů činných v trestním řízení. Podle těchto kritérií k naplnění pojmu značný rozsah zpravidla postačí desítky padělaných či pozměněných platebních prostředků a desítky neoprávněných uplatnění jako pravých. Nelze proto vycházet jen z výše škody způsobené či zamýšlené použitím padělaných nebo pozměněných platebních prostředků, kterou lze vyjádřit zpravidla souběhem s trestným činem podvodu podle § 209 trestního zákoníku, jak se ostatně stalo v přezkoumávané trestní věci.

32. Ze shora rozvedených důvodů spočívajících v chybném hmotněprávním posouzení trestného činu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku soudem prvního stupně Vrchní soud v Praze k odvolání obžalovaného rozhodl o zrušení výroku o vině napadeného rozsudku podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. v celém rozsahu a nově za podmínek § 259 odst. 3 písm. b) tr. ř. při nezměněných skutkových zjištěních uznal obžalovaného vinným zločinem neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 3 alinea

první trestního zákoníku (ad 1.) a pokusem zločinu podvodu podle § 21 odst. 1, § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku (ad 2.).

ce)

33. Vzhledem k tomu, že tímto rozsudkem bylo rozhodnuto o zrušení výroku o vině napadeného rozsudku, přezkoumal Vrchní soud v Praze v návaznosti na vytýkané vady rovněž výrok o trestu. V tomto směru právě v souvislosti se změnou právního posouzení trestného činu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku rozhodnutím odvolacího soudu, pokud jednání obžalovaného bylo nově právně kvalifikováno toliko podle § 234 odst. 3 alinea první trestního zákoníku a nikoliv i podle tzv. kvalifikované skutkové podstaty tohoto trestného činu vymezené v odst. 4 písm. b), § 234 trestního zákoníku, došlo k významné změně úvah odvolacího soudu o výměře trestu odnětí svobody, neboť nově hrozilo obžalovanému uložení trestu odnětí svobody od tří do osmi let namísto původní výměry od pěti do deseti let.

34. K upřesnění jinak věcně správné argumentace obsažené v odůvodnění napadeného rozsudku Vrchní soud v Praze považuje za vhodné vyzdvihnout či upřesnit, že obžalovanému, kterému nic nepolehčuje, přitěžuje, že trestné činnosti se dopustil po předchozí úvaze (§ 42 písm. a) trestního zákoníku), ze ziskuchtivosti (§ 42 písm. b) trestního zákoníku) a že spáchal více trestných činů (§ 42 písm. n) trestního zákoníku) s tím, že v neprospěch obžalovaného dále přihlédl ke sklonu k páčání obohacovací trestné činnosti majetkové povahy, byť se na něj hledí jakoby nebyl odsouzen. Ve prospěch obžalovaného lze při stanovení druhu a výměry trestu přihlídnout toliko k tomu, že nedošlo k dokonání zločinu podvodu, jestliže svým jednáním obžalovaný nevyhlákal na poškozeném [jméno] [příjmení] původně zamýšlenou částku 4 000 000 Kč, jakož i k tomu, že od spáchání trestné činnosti do okamžiku rozhodování odvolacího soudu uplynulo více než osm let, přičemž délku trestního řízení obžalovaný rozhodujícím způsobem neovlivnil.

35. Vrchní soud v Praze z důvodů blíže specifikovaných v odůvodnění napadeného rozsudku a tohoto rozhodnutí předně obžalovanému za dva zločiny podle § 234 odst. 3 a § 43 odst. 1 trestního zákoníku uložil úhrnný trest odnětí svobody při dolní hranici zákonné trestní sazby vymezené v § 234 odst. 3 trestního zákoníku, v trvání tří roků a šesti měsíců, pro jehož výkon obžalovaného podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařadil do věznice s ostrahou. Dále obžalovanému podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku opět uložil trest propadnutí věci, a to notebooku šedé barvy zn. HP Compaq NX 9010, výrobní číslo CNF 4040 NC 4, který použil ke spáchání trestné činnosti zhotovením padělek směnek (tj. věci, která je nástrojem trestné činnosti).

cf)

36. S jedinou výjimkou se Vrchní soud v Praze ztotožnil s výroky o povinnosti obžalovaného k náhradě škody, pokud jimi podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla obžalovanému uložena povinnost nahradit poškozenému [jméno] [příjmení] majetkovou škodu ve výši 200 000 Kč a poškozenému [titul]. [jméno] [příjmení], nemajetkovou škodu ve výši 300 000 Kč, který byl dále podle § 229 odst. 1 tr. ř. odkázán s nárokem na náhradu majetkové škody odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních s tím, že u posledního výroku bylo s přihlédnutím k zákazu reformationis in peius vymezenému v § 259 odst. 4 tr. ř. v řízení o odvolání vyloučeno doplnit dokazování k upřesnění důvodnosti a možné výše škody způsobené [titul]. [jméno] [příjmení], neboť ani zde nebylo podáno odvolání v neprospěch obžalovaného.

37. Jedinou nepřesnost zjistil Vrchní soud v Praze u výroku, kterým soud prvního stupně podle § 228 odst. 1 tr. ř. uložil obžalovanému povinnost nahradit poškozenému [jméno] [příjmení] majetkovou škodu ve výši 200 000 Kč, jestliže po doplnění dokazování provedeného ve veřejném zasedání podle § 263 odst. 6 tr. ř. nově opatřenými listinami zjistil, že v insolvenční věci Krajského soudu v Hradci Králové č. j.: [insolvenční spisová značka] poškozený přihlásil stejnou pohledávku 200 000 Kč vůči dlužníku [jméno] [příjmení] jako v adhezním řízení v přezkoumávané trestní věci,

příčemž podle sdělení insolvenční správkyň [titul]. [jméno] [příjmení] byla poškozenému v průběhu insolvenčního řízení zaplacená částka 8 421, 84 Kč k úhradě jeho pohledávky.

38. Proto Vrchní soud v Praze po zrušení výroku napadeného rozsudku o povinnosti obžalovaného k náhradě škody podle § 258 odst. 1 písm. f) tr. ř. nově uložil obžalovanému podle § 228 odst. 1 tr. ř. povinnost nahradit poškozenému [jméno] [příjmení] majetkovou škodu ve výši 191 579, 16 Kč a tohoto poškozeného podle § 229 odst. 2 tr. ř. odkázal se zbytkem nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních s tím, a že u ostatních výroků rozhodl shodně jako soud prvního stupně.

Poučení:

I. Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný.

II. Je proti němu možno podat dovolání u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému směřuje. Nejvyšší státní zástupce je oprávněn dovolání podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to v neprospěch i ve prospěch obžalovaného, obžalovaný pro nesprávnost výroků rozhodnutí, které se ho dotýkají, a to pouze prostřednictvím svého obhájce, jinak se takové podání nepovažují za dovolání, byť bylo takto označeno. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud a jeho nutný obsah je vymezen v ustanovení § 265f tr. ř.

Praha 28. února 2022

JUDr. Pavel Zelenka
předsedkyně senátu